

Maria Luisa Mangado

NaBaiko parlamentaria, Hezkuntza gaietan

«Jende askok barneratu du ingelesaren aldeko diskurtsoa»

Ikasturtea bukatzen ari da, legealdiaren amaiera ez da oso urrun, eta euskararekin lotutako aferak Mangadoren egunerokoaren parte inportante izan dira.

GONTZAL AGOTE
Argazkia: Josu Santesteban

Legealdiari urtebete baino gutxiago gelditzen zaio. Nola baloratzen duzu hezkuntzan Parlamentuan egindako lana?

Gauza asko ikasi ditut, baina batzuetan dena komedia moduko zerbait dela iruditzen zait. Eta gure lekuan egotea, oposizioan, askotan etsigarria da. Lan handia hartzen duzu proposamenak aurkezten, handik eta hemendik gauzak egokitzten saiatzen zara, besteek ere onar ditzaten, eta behin eta berriro, gu izateagatik, kanpora. Hezkuntzarekin lotutako ehundik gora emendekin edo proposamen aurkeztu ditugu eta batere ez digute onartu, ezta oinarritzkoena ere.

Krisi ekonomikoaren ondorioz, Hezkuntzara bideratutako dirua dezente murriztu du Nafarroako Gobernuak, bereziki euskarari lotutakoa. Krisia euskararen kontra egiteko baliatzen ari da?

Bai, nahiko argi dago Nafarroako Gobernuan krisi ekonomikoa erabili dutela eta orain arte ausartu ez diren gauzak egitera ausartu direla. Euskararekin lotutako sailetan ehuneko 50eko jaitsiera eman da. Beste batzuetan, zuzenean hainbat dirusail desagertu da. Murrizketa horiek, batez ere, irakasleen formazioan, eskoletako baliabideetan edo eskolaz kanpoko jardueretarako

“Errealismo politikoz jokatu behar da Nafarroan, urratsez urrats joan behar da. Baldin eta hurrengo hauteskundeak irabazten ez baditugu...”

diru-laguntzetan gertatu da. Horrez gain, urte batetik bestera Euskarabideko aurrekontua ehuneko 25 jaitsi zen.

Euskarabideak duen arazo bakarra ez da ekonomikoa.

2008an institutu autonomoa autonomo gisa eratzea lortu zen, lau milioi euroko aurrekontuarekin.

Gure ustez, aurrerapauso polita izan zen, baina orain adarjotze huts bihurtu da. Aurrekoan, guk eskatuta, Xabier Azanzak agerraldia egin zuen Parlamentuan. Harekin batera Catalán kontseilaria etorri zen. Azanza isil-isilik egon zen, ez zuen deus esan. Gaur egun Gobernuaren eramaten ari den bidea guztiz babesten du Euskarabideko ardura-

dunak. Euskarabidearen asmoak baliagarriak dira, baina ez dira bete, altzaririk gabeko etxea eraiki dute.

Vascuenceren Legearen aldaketa txikia onartu zuen Parlamentuak, lau udalerrri eremu mistoan sartzeko aukera. Prozesua korapilatsua izan zen, CDN gobernutik botatzea ekarri zuen eta PSN atzera eta aurrera ibili zen. Nola ikusten duzu aldaketa?

Penagarria izan da. PSNren jokabidea oso maltzurra izan da. Hasieran, Beriaín sartzeari proposatu zuten, eta egun batetik bestera hori kendu eta Belaskoain sartu zuten. Horrez gain, proposamenen beste aldaketa bat sartu zuten: ez zela nahikoa Parla-mentuak eremu mistoaren aldaketa onartzea, udalek ere onartu beharko zutela. Horrela, Noain sartzeari onartu zen, baina gero herrian ez dute ezta eztabaidatu ere, UPNk gehien- go osoa duelako.

PSN urrats berriak emateko prest ikusten al duzu?

Haiek ez dira legea aldatzearen aldekoak, komeni zaienean baino ez dute aipatzen halakorik. Haiek izan dira Euskararen Legearen sortzai- leak eta horrekin ados gaude. Orain ikusi dute hainbat aldaketa gertatu dela –demografiarekin eta hirigin- tzarekin lotzen dituzte– eta zabal- teza onartu dute, baina horraino.

Artaxoan eta Mendigorrian argi ikusi da. Gurasoek hizkuntza esku- biderik ez dutela esan dute, hori salatzeke manifestazioa antolatu zuten, euskara askatasunez hauta- tzeko aukera izatea eskatuz. Guk bi herri horietako eskola publikoan euskaraz ikasteko zein eskari zegoen jakiteko mozioa aurkeztu genuen, eta hori ere ez zuten onartu.

Hauteskundeak ailegatzen dire- nean beste esparru bat lortu nahiko du PSNk, beharra izango dute, eta agian horretarako erabiliko dute

euskara. Orduan beste aurpegia era- kutsi nahiko dute, euskararekiko aurpegi atsegina.

“Hezkuntzarekin lotutako ehundik gora emendakin edo proposamen aurkeztu ditu NaBaik eta batere ez digute onartu, ezta oinarritzakoena ere”

Vascuenceren Legearekin bidea zein da, mugak mugitzea ala mugak desagerraraztea?

Errealismo politikoz jokatu behar da Nafarroan, urratsez urrats joan behar da, nahiz eta urratsak txikiak izan. Baldin eta hurrengo hautes- kundeak irabazten ez baditugu...

“Gobernua eramaten ari den bidea guztiz babesten du Euskarabideko arduradunak”

Azken urteotan Nafarroako Gobernuaren estrategia ingelesa lehenes- tea izan da. Nola egiten ahal zaio kontra diskurtso horri?

Zaila da, instituzioak gogor ari direlako ingelesa saldu nahian, ingelesa euskara ikastearen aurka jarritz. Diote ingelesa hizkuntza komertziala dela, hizkuntza hori baino ez dela baliagarria... Anizta- sunaren aldeko diskurtsoa zabaldu behar dugu. Planifikazio egokiare- kin umetatik gai gara edozein hiz- kuntza ikasteko, ingelesa eta beste. Zergatik ez txinera? Auskalo hemendik gutxira txinera ez ote den izango negoziotarako hizkun- tza hori!

Has gaitezen gutxienez Nafarro- ako hizkuntzarekin, harro egon beharko genuke dugunarekin. Lehendabizi guretatik eta gero beste hizkuntzak.

Euskaldun edo euskaltzalearentzat ideia hori nahiko argi dago. Baina nola helarazi halakorik euskal girotik urrun bizi denari, bereziki gurasoei?

Zaila da, ez dira konturatzen bata ez doala bestearen kontra, euskara eta ingelesa guztiz bateragarriak direla. Jende askok barneratu du diskurtso hori. TIL ereduaren bidez eta horren inguruko propagandarekin argi dago zein mezu zabaldu nahi duten: mundu globalizatuan hiz- kuntza bat nagusitu da, ingelesa. Hori dela eta, munduan barna ibil- tzeko ingelesa beharko dute gure seme-alabek. Mezu hori jendeari ailegatzen zaio, dudarik gabe.

Militantea ez den jendeari inge- laren abantailak baino ez zaizkio ailegatuko eta diskurtso horri kontra egitea zaila da. Nolabait administra- zioak zentzuz jokatzeko lortu behar dugu. Esate baterako, inportantea izango litzateke Euskarabideak eus- kararen aldeko diskurtsoa izatea, baina ez du deus egiten, kontrakoa.

Euskararen aldeko manifestazio jen- detsua egin berri da Iruñean. Horrek eraginik izaten ahal du Nafarroako Gobernuaren jokamoldean?

Haiengan ez du eraginik izango, horrelakoetan itsuarena egiten dute; “pasako zaie”, pentsatzen dute. Ona izan da, batez ere, gure- tzako. Oso isilik ginen, horrenbeste zapalketa jasan eta ahal bezala ari zen bakoitza agoantatzen. Hemen gaudela esateko oso inportantea izan da, bai guretzako, eta Nafarroa osorako. Euskaldunon autoestima eta euskaldun sentitzearen harrota- suna berriro aldarrikatzeko balio izan du. ■

Babeslea: Getxoko Udala

getxo euskalduntzeko hitzarmena

gehi@getxo.net

Itzulpen eta maketazio zerbitzua urte osoan eta doan Getxoko merkatarientzat

9&+I EUSKARA MERKATARITZARA

Getxo UDALA - AYUNTAMIENTO

EUSKARA ZERBITZUA • Tel. 94 4660010 / Faxa: 94 4660014 • E-posta: euskara@getxo.net